

Huoltovarmuuskeskus

Huoltovarmuus, infra ja logistiikka

Liikenne12 –suunnitelman päivitystä tukevan parlamentaarisen työryhmän kokous 8.11.2023

Johtava varautumisasiantuntija Outi Nietola
HVK

Mitä huoltovarmuudella Suomessa tarkoitetaan?

Huoltovarmuuden tavoitteena on turvata väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämättömät taloudelliset toiminnot ja teknisten järjestelmien toimivuus vakavissa häiriöissä ja poikkeusoloissa.

- Huoltovarmuus on
  - yhteiskunnan varautumista mahdollisiin kriiseihin ja häiriötilanteisiin
  - jatkuvuudenhallintaa turvaamalla elintärkeät toiminnot avainsektoreilla
  - laaja-alainen, koko yhteiskunnan kattava toimintamalli
- Toimivat markkinat ja kilpailukykyinen talous ovat huoltovarmuuden perusta
- Oleellista on viranomaisten, elinkeinoelämän ja kansalaisyhteiskunnan yhteistyö
- Ministeriöt vastaavat oman hallinnonalansa varautumisesta
- Huoltovarmuutta ylläpidetään HVK:n koordinoimalla verkostolla
- Huoltovarmuuden painopisteet muuttuvat ajan mittaan – resilienssi (ml. kriittisen infran suojaaminen, digitaalinen turvallisuus, jatkuvuudenhallinta) noussut materiaalisen varautumisen rinnalle

Huomioita toimintaympäristön muutoksista

- Energiakriisi, sähköpula ja hinnat
- Siviili-infrastruktuurin haavoittuvuudet ja mitä voimme oppia Ukrainan tilanteesta?
  - fokuksessa kriittisten toimintojen turvaaminen kriisi- ja häiriötilanteissa
- Huoltovarmuuskriittisen tuotannon arvoketjujen haavoittuvuudet – markkinoiden ja toimitusketjujen sopeutuminen sekä kyky minimoida häiriön kesto ja vaikutukset ?
  - Kriittisten kuljetusvirtojen muutokset (selvitys HVK:n Logistiikka2030-ohjelmassa)
- Meriliikenteen häiriötön sujuminen
  - Itämeri muuttumassa Nato-mereksi
- Suomen ja Euroopan riippuvuus Kiinasta kriittisillä toimialoilla
  - Miten Kiina asemoituu jatkossa ?
- Lisäksi kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskeva CER-direktiivi ja Nato-jäsenyys muokkaavat huoltovarmuustoimintaa osin uusiksi

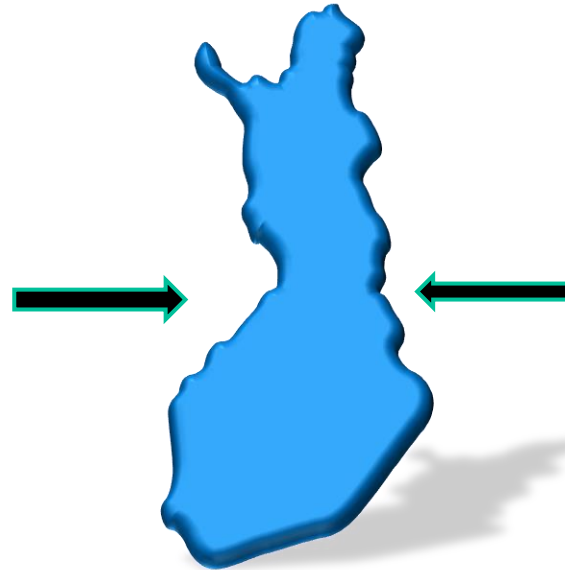

Logistiikka huoltovarmuuden ytimessä – koko valtakunnan taso

Globaalin talouden mahdollistaja

Yhteiskunnan toimivuuden edellytys, Oy Suomi Ab

Suomen huolto-
varmuuden perusta

Puolustusvoimien
operaatioiden
mahdollistaja –
Military Mobility

Logistiikan huoltovarmuuden perusta on olemassa oleva, toimintavarma järjestelmä. Varautumisen tavoite on turvata ao. järjestelmän toimivuus ja yhteiskunnan kriittiset kuljetukset myös vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Logistiikan varautumisen painopisteitä (VnP 1048/2018)

- Merikuljetukset
  - Mm. talvimerenkulun toimivuus, Itämeri, laivaston ikä, laivakapasiteetin riittävyys poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa
- Huoltovarmuuden kannalta kriittiset kotimaan kuljetukset
- Sotilaallisen maanpuolustuksen tukeminen
- Huoltovarmuusnäkökulmasta keskiössä energia-, kemikaali-, elintarvike-, terveydenhuollon ja kriittisen teollisuuden logistiikka
- Yleisesti näkökulmana toimitusketju- ja järjestelmälähtöisyys

Logistiikan huoltovarmuus – keskeiset teemat

Toimitusketju- ja järjestelmälähtöisyys Huoltovarmuudelle kriittisten kuljetusten (VnP 1048/2018) turvaaminen

Merenkulun
jatkuvuus ja
häiriöttömyys

Huoltovarmuudelle
kriittisen
liikenneinfran/
järjestelmän
toimivuus

Kaluston ja varaosien
saatavuus

Kriittiset järjestelmät
ja tukitoiminnot
(jäänmurto, luotsaus,
ohjausjärjestelmät,
tietojärjestelmät...)

Energian saatavuus

Osaaminen ja
henkilöstö

Verkostoyhteistyö,
tilannekuva, yhteiset
toimintamallit,
harjoitukset

Huoltovarmuuden näkökulmia liikenneinfraan/-järjestelmään

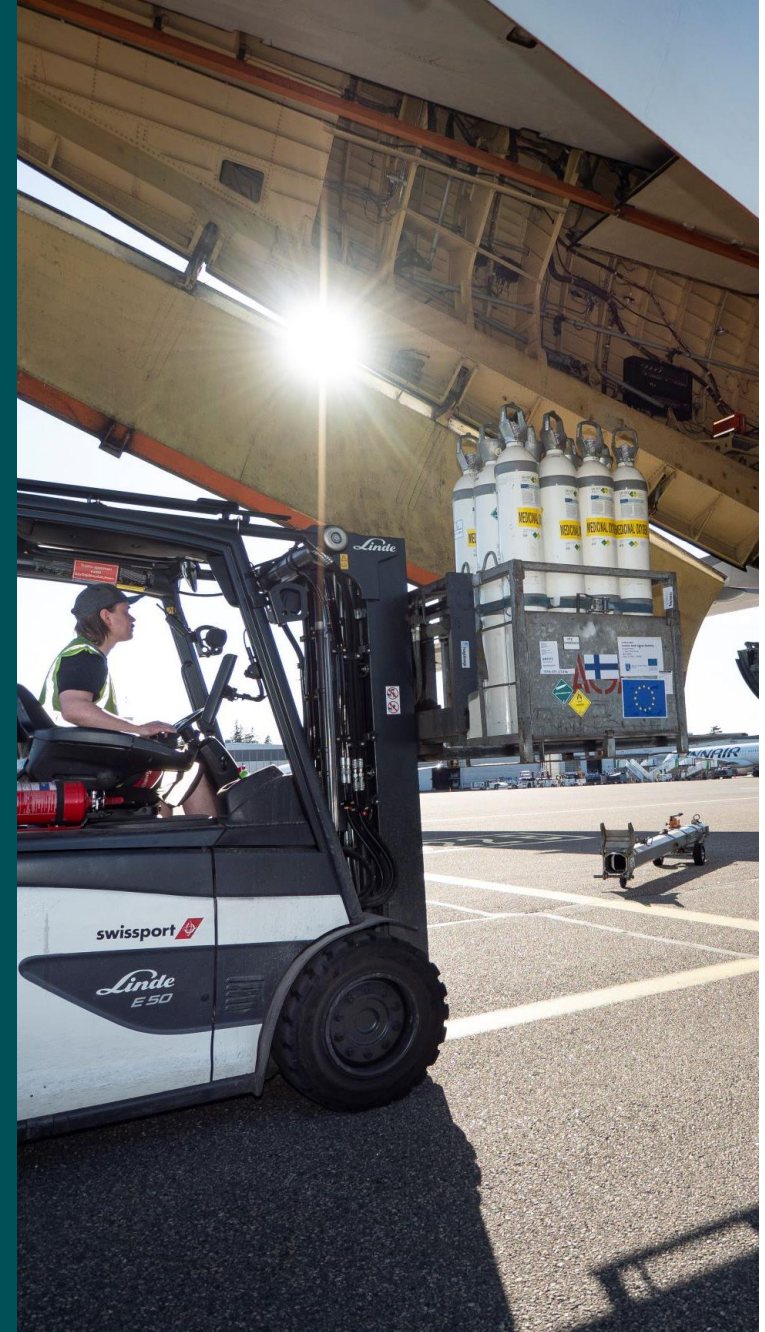
- Liikennejärjestelmän kehittämisen pitkäjänteisyys, väyläverkon riittävä rahoitustaso ja sitominen kustannusindeksiin
- Huoltovarmuuden tarpeiden huomioon ottaminen infran kehittämisessä ja kunnossapidossa - kohdentaminen
  - Tiivis viranomaisyhteistyö – ennakointi, toisaalta nopea reagointi
  - Yhteiskunnan kriittisten kuljetusketjujen kannalta keskeiset kohteet (esim. energia)
- Vaihtoehtoisten reittien saatavuus mahdollisissa (meriliikenteen) häiriötilanteissa
  - esim. Laurila-Tornio-Haaparanta –ratayhteys
- Kriittisten siltojen kunto, satamien takamaayhteydet, pääpaino runkoväylillä
- Satamien, terminaalien, ratapihojen ja logistiikkakeskusten toimivuus
- Lentoasemista HV-näkökulmasta keskeisiä kentät, joilla tiheän frekvenssin liikenne
- Energia: polttoaineiden jakeluverkoston toimivuus ja sähkön saatavuus

Yhteenvetona

- Huoltovarmuustyön tavoite on yhteiskunnan kriisinsietokyvyn ylläpitäminen ja parantaminen. Huoltovarmuutta ylläpidetään HVK:n koordinoimalla verkostolla.
- Toimitusketjunäkökulma on logistiikan varautumisen keskiössä
- Logistiikan huoltovarmuus perustuu normaaliolojen toimivaan järjestelmään
- Kuljetusten sujuvuus, ennakoitavuus ja häiriötilanteiden väheneminen tukevat osaltaan myös huoltovarmuutta ja varautumista
- Yhteiskunnan huoltovarmuuden kannalta välttämättömien logististen toimintojen ja palvelujen käytettävyys edellyttävät toimivaa liikennejärjestelmää

Huoltovarmuuskeskus

Fiksua huoltovarmuutta
yhdessä.

Varmuuden
vuoksi.

huoltovarmuuskeskus.fi

varmuudenvuoksi.fi